

Skórzewscy

Skórzewscy, to wielce rozgałęziony ród kujawsko - wielkopolski. Dostępna w necie literatura przedmiotowej rodziny obfituje w wiele barwnych, pełnokrwistych postaci - w tym kilkoro wybitnych, znanych i opisywanych jak hr. Witold herbu Drogosław, zawołania *semper rectum* (zawsze ma rację), czy [hr. Paweł Skórzewski](#) lub najsłynniejsza kosmopolitka, sawantka [Marianna z Ciecierskich hrabina Skórzewska](#) oraz [HJS Wiara Nadzieja Miłość](#). Mimo usilnych poszukiwań w Archiwach Kujaw, Pomorza oraz Wielkopolski, zbiorach cyfrowych Akt Parafialnych tamtych obszarów, nie udało mi się odnaleźć rodowych więzi czy skoligacenia z ziemiańskim rodem hrabiowskim. **Podjąłem jednak dalsze badania odnośnie odszukania losów hrabiego Andrzeja Skórzewskiego, domniemanego przodka Rodu.**

Kontynuowałem poszukiwania, idąc tropem rodzinnej czarnej legendy o hrabim Andrzeju, który „przegrał jednej nocy w karty prawo tytułu oraz dziedzictwa Skórzewskich”. Zakładając że w każdej legendzie tkwi ziarno prawdy, które może kielkować, odnajdując Andrzeja jako domniemanego przodka po kądzieli, dziadków Jagódki – Mariana & Marianny Skórzewskich z Długiego. Stałem tutaj przed problemem otwartym, bez logicznego ciągu dalszego. Chwyciłem się śladu w zapisach Wikipedii [Skórzewscy - Drogosław](#) gdzie widnieje zagadkowe imię [hrabiego Andrzeja Skórzewskiego](#) o otwartym biogramie (*jest data urodzin a brak daty zgonu*).

Heliodor & Emilia, hrabiowie Skórzewscy, z młodszej linii po Franciszku Skórzewskim, mieli ośmioro potomków w tym dwie pary bliźniąt, kolejno Emilia 1827-1906, Klaudyna Izabela 1829-1848, bliźnięta : Mieczysław Fryderyk Heliodor 1830-1831 & Andrzej 1830- ?, Antonina 1832-1905, Stanisław Stefan 1836- ?, bliźnięta : Maria 1839-1896 & Zofia Emilia Emilia 1839-1909. Heliodor Jan Stanisław umiera 8.10.1858 roku w Poznaniu.

Po śmierci Emilii z Goetzendorf - Grabowskich(vel Grafowskich) hrabiny Skórzewskiej, następuje utworzona testamentem Hrabiny z 1875, ordynacja rodowa na rzecz wnuka Zygmunta Potulickiego męża pierworodnej córki Ofelii. Warunkiem sprawowania ordynacji było noszenia przez każdego kolejnego ordynata, nazwiska Potulicki-Skórzewski. **Mamy tutaj zagadkową cesję praw majątkowych do linii żeńskiej potomków Heliodora Jana Stanisława Skórzewskiego.**

Nigdzie nie natrafiłem na jakikolwiek ślad po dwóch żyjących męskich potomkach hrabiego Heliodora, tj. Andrzeju (1830 - ?) oraz Stanisławie Stefanie (1836 - ?). Zatem wchodzi w rachubę następujące okoliczności :

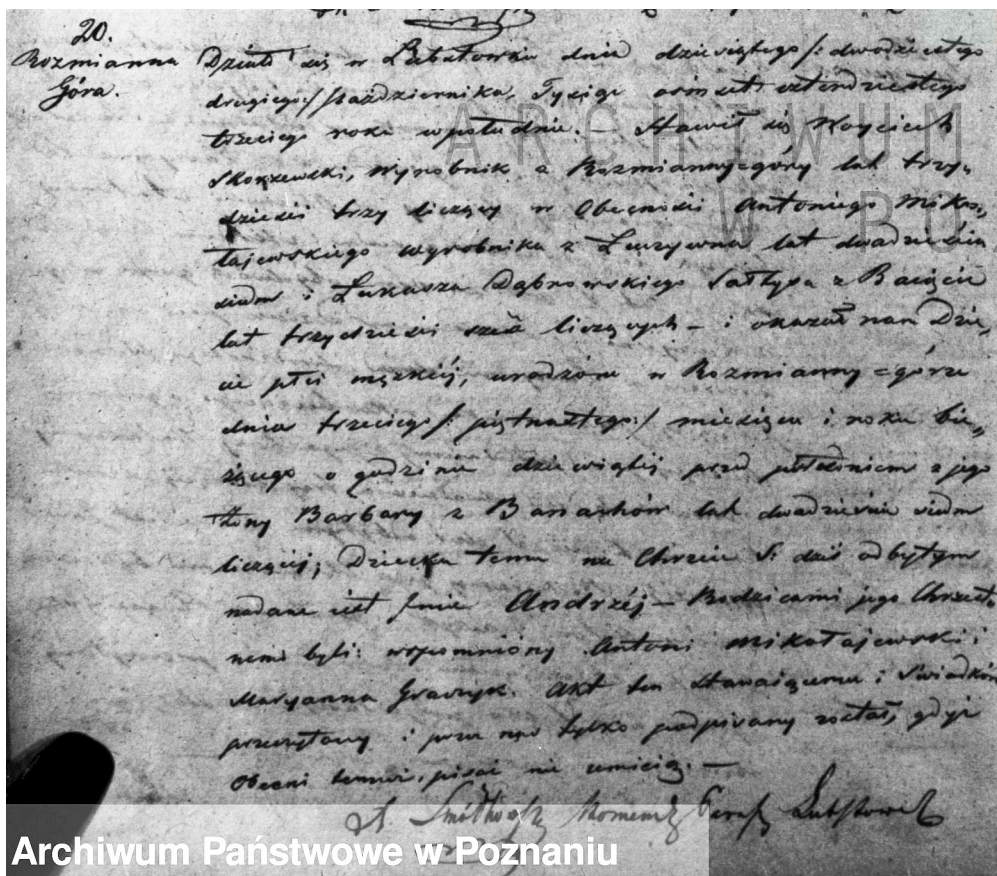
- 1) wykluczenie z rodu na skutek hulaszczego trybu życia,
- 2) dobrowolne wyrzeczenie tytułu i majątku bez ubiegania się o kwalifikację szlachectwa u króla Prus,
- 3) mogło również nastąpić zaginięcie np. na skutek udziału wojnie prusko - austriackiej czy prusko – francuskiej.

Oto moje podsumowanie które myślę ostatecznie powinno rozwiązać wszelkie rodzinne wątpliwości rodowodu :

Hipoteza : Założmy że hrabia Andrzej (1830 – syn Heliodora & Emilii, hrabiów Skórzewskich, z młodszej linii po Franciszku Skórzewskim, zacierając ślady przed wierzycielami, przekroczył granicę z Prus (Wielkiego Księstwa Poznańskiego pod protektoratem Króla Prus), trafił do zdegradowanego politycznie Królestwa Polskiego, osiadł w Korzeczniku, przyjął obowiązki wóldarza miejscowego majątku a mając 42 lata w 1872 (zapis wieku w Księgach) ożenił się z Emilią Weroniką z Kozielskich, podając imię ojca Wojciech [1]. Myślę że w grę mogła wchodzić oferta hrabiego Skarbka z Górki właściciela bardzo wielu okolicznych folwarków, lasów i sadów. Był to czas przemian społecznych i własnościowych, w Królestwie Polskim, program propagowany przez ówczesną "Gazetę Rolniczą" polegający na modernizacji gospodarstw szlacheckich przy częściowej współpracy z włościanami. Na obecnym etapie moich badań nie jestem w stanie uwiarygodnić tej tezy dokumentami, uważam ją jednak za mało prawdopodobną.

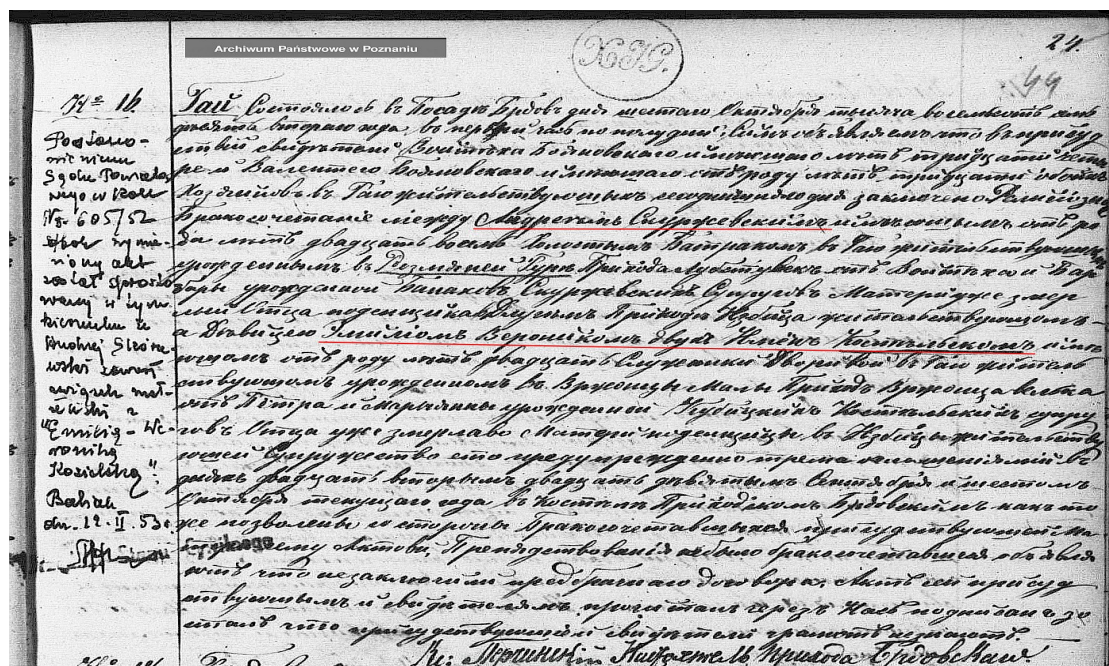
Fakty : po kilku latach ponownie wznowiłem badania rodziny Andrzeja Skórzewskiego a ojca Mariana Skórzewskiego dziadka po kądzieli mojej żony Jagódki. Zmotywowała mnie do tego rozmowa z ciocią Teklą Herman (Lusią), najmłodszą , żyjącą córką (93) dziadków Mariana i Marianny Skórzewskiej w sierpniu 2026 roku. Ciocia wiedziała że zajmowałem się badaniami losów Skórzewskich a zwłaszcza Andrzeja z Długiego (seniora rodu). W rozmowie przekazała mi dwie ważne informacje : jedną że ustaliła w rozmowie z ks. proboszczem parafii WNMP Krzysztofem Sawickim, otrzymała lokalizację nagrobka ś.p. Andrzeja Skórzewskiego zmarłego w 1926 roku (jako nieliczna z rodziny podawała rok pogrzebu 1925) oraz wniosła wymaganą opłatę z tytułu utrzymania przez następne 20 lat ochrony, oraz drugą że Emilia Weronika małżonka Andrzeja pełniła rolę guwernantki na dworze pp. hrabiego Skarbka z Gorki w Izbicy co oznaczało niezbitcie że rodzina Skórzewskich cieszyła się wielkim zaufaniem właścicieli okolicznych folwarków a stąd przypuszczalny wniosek powierzania Andrzejowi kolejnych funkcji administrowania Jego majątkiem. Krzysztof Zawadzki krewny z gałęzi Malendowiczów, podczas pobytu u rodziców w Izbicy Kujawskiej zimą 2025 wykonał zdjęcia nagrobka. Tyle tytułem wprowadzenia, bo kolejna runda badań ścieżek genealogicznej tej gałęzi rodziny Skórzewskich już przy użyciu AI przyniosła niespodziewanie owocne rezultaty. Łatwo tym razem ustaliłem prowadzony za rękę przez chat AI poprzez okienko wyszukiwarki oraz z użyciem jak poprzednio ale znacznie poszerzonej zindeksowanej fragmentarycznie i merytorycznie bazy [genealodzy.pl](#) oraz [szukajwarchiwach.gov.pl](#). Diametralnie zmieniła się zawartość rekordu zapisu małżeństwa Andrzeja Skórzewskiego z Emilią Weroniką Kozielską z 1872 roku w Brdowie. Fotokopie obu tych skanów załączam na końcu niniejszego opracowania. Łatwo można porównać i zobaczyć zasadniczą różnicę. W rubrykach rodzice pojawiły się zweryfikowane w czasie istotne dla dalszych poszukiwań zapisy. Ułatwiało mi dalsze poszukiwania wsteczne.

W badaniach zapisów cyfrowych Ksiąg Parafialnych jako zmikrofilmowanych archiwaliów oraz dzięki niesłuchanie sprawnym w przeszukiwaniu zapisów sieciowych, narzędziom AI, tym razem udało się cofnąć rodowód przodków Jagódki w linii męskiej (po mieczu) aż do początków XVIII wieku. Najpierw udało mi się bez trudu odnaleźć rekord urodzin Andrzeja Skórzewskiego wpisując w wyszukiwarce geneteki.pl, imiona i nazwiska rodziców tj. Wojciecha Skórzewskiego i Barbary Banach. Musiałem jeszcze zmienić województwo wyszukiwania na wielkopolskie, ponieważ obecnie miejscowość urodzenia Lubstówek, gmina Sompolno, pow. koniński znajduje się administracyjnie w Wielkopolsce. Ukazał się jednoznaczny rekord wisu urodzenia Andrzeja Skórzewskiego z Wojciecha i Barbary de domo Banach w Lubstówku (ze skanu odczytałem 3 października 1843 roku o godzinie 9:00 w Rozmiennej Górze). Tutaj dokonam wyboru cytatów z czatu AI dotyczących kilku kwestii mnie interesujących : „Andrzej urodził się w rodzinie **chłopskiej**. Wskazuje na to analiza tożsamości matki, statusu społecznego i specyfiki regionu. Najważniejszym dowodem jest nazwisko rodowe matki – **Banach**. Jest to klasyczne, arcy-polskie nazwisko o rodowodzie stricte ludowym (pochodzi od zdrobnienia imienia Benedykt – *Banach*, analogicznie do *Stach* od Stanisław czy *Janach* od Jan). Narodziny w Lubstówku w rodzinie Skórzewski-Banach oznaczają, że Wojciech Skórzewski (ojciec Andrzeja) najpewniej był chłopem gospodarującym na roli, zagrodnikiem lub wyrobnikiem folwarcznym **Nazwisko** w tamtych rejonach mogło powstać od faktu, że któryś z przodków Wojciecha przybył do Lubstówka z niedalekich dóbr należących do hrabiów Skórzewskich (bądź z miejscowości Skórzewo pod Poznaniem) i w nowym miejscu zaczęto go nazywać „Skórzewskim” (czyli człowiekiem od Skórzewskich / ze Skórzewa).” Jeszcze tylko znaczenie nazwy Rozmianna Góra miejsce narodzin Andrzeja oznacza : Jest to mała, historyczna część wsi Smólniki Racięckie w gminie Osiek Mały (powiat kolski, województwo wielkopolskie) lub *rozmianny* – różny, rozmaity, zmienny) wskazywało na pagórek o nieregularnej formie, wyróżniający się w okolicy lub porośnięty zróżnicowanym lasem albo grupą drzew.

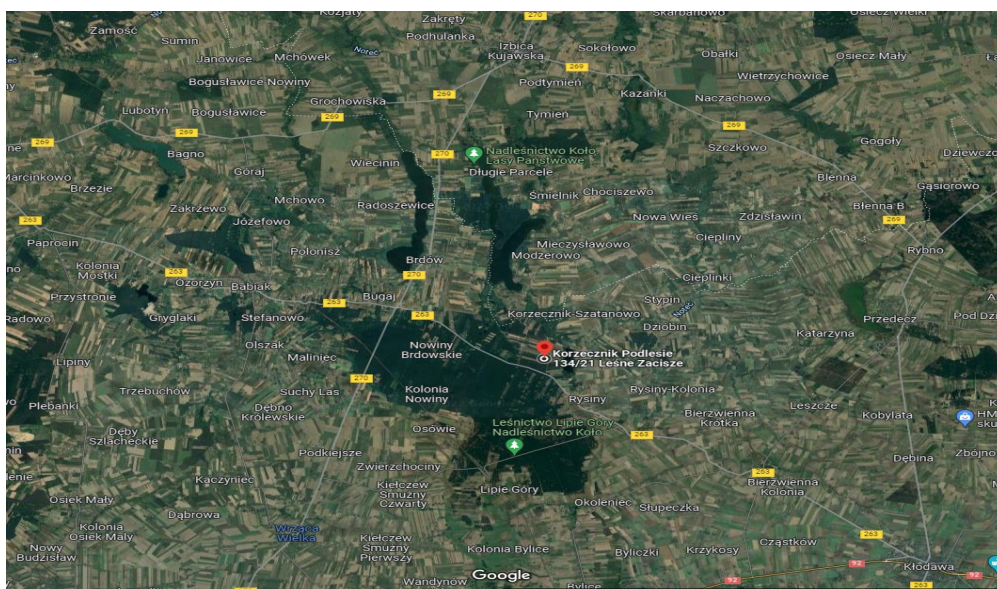

Porządek genealogiczny znanych Jagódce przodków Jej rodziny wywodzącej się z Kujaw. Babcią Jagódki a mamą Henryki była Marianna (6.8.1903 - 5.3.1991), z mieszczańskiego rodu Malendowiczów zamieszkującego Izbicę Kujawską. Dziadkiem Jagódki, ojcem mamy Henryki był Marian Skórzewski vel Skórzyński vel Skużyński (13.10.1887 - 19.9.1969), właściciel dużego gospodarstwa rolnego w Długiem na Kujawach. Dziadek Marian uzyskał decyzją Sądu Powiatowego w Kole w dniu 29.11.1952 roku, przywrócenie pierwotnego brzmienia nazwiska Skórzewski po ojcu Andrzeju z Korzecznika, także tą samą decyzją przywrócenie pierwszego imienia matki - Emilia (Emilia Weronika) domo Kozielska. Było to 12 lutego 1953 roku, odbyło się kolejne posiedzenie Sądu Powiatowego w Kole, tym razem o przywrócenie rodowego nazwiska matki Mariana Skórzewskiego z

Kostelińska na Kozielska. Dzięki cyfrowym archiwum : szukajwarchiwach.pl .Poniżej zamieszczam skan aktu małżeństwa, Andrzeja do 1885 roku wólarza Korzecznika („korzecznik” — „młyn dający dochodu korzec na tydzień”), wówczas nadleśniczego w Gaju z Emilią Weroniką z Kozielskich, dokument cyrylicą z 1872 roku (adnotacja Sądu po polsku widnieje na lewym marginesie dokumentu ślubu) rodziców Mariana Skórzewskiego, dziadka Jagódki. Czerwone podkreślenia tekstu cyrylicą: Andrzej Skórzewski - Андрей Скоржевский oraz Emilia Weronika dwojga imion Kostelińska - Эмилия Вероника оба имени Костелиньские.

Udało mi się odnaleźć w zbiorach cyfrowych Parafii WNMP w Izbicy, rekord datowany na rok 1920, o ślubie Mariana Skużyńskiego (Skórzewskiego) z Długiego oraz Marianny Malendowicz z Izbicy. Mama Jagódki Henryka była pierwotną tego małżeństwa urodzoną 28.8.1921, zmarła w wieku 97 lat 4.12.2018 roku.

Zdjęcie lotnicze 2022, tereny Kujaw wschodnich, Izbica, Kłodawa, droga 270 Włocławek - Koło

Majątek Mariana & Marianny Skórzewskich mieścił się w Długim nieopodal Izbicy Kujawskiej. W promieniu kilku kilometrów były trzy jeziora Długie, Modzerowskie, Brdowskie oraz znane z miejsc związanych z dziejami rodziny miejscowości Brdów oraz Korzecznik nad jeziorem Korzecznik. Na początku XIX wieku Izbica Kujawska była miastem prywatnym rodu hrabiego Skarbka z Górki, terytorialnie wchodziła do Królestwa Polskiego, pod protektoratem cara Rosji. Marian miał starszych - siostrę Władysławę (1885 - ?), brata Konstantego (1883 - ?), siostrę Mariannę (1880 - ?), siostrę Michalinę (1873 - ?), oraz młodszych siostrę Stefanę (1891 - ?) i brata Stanisława (1893 - ?). Rodzicom Mariana Andrzejowi i Emilii Weronice domo Kozielska od ślubu w 1872 roku, różnie się w życiu układało, trzykrotnie zmieniali miejsce życia, z

Korzecznika ca 1882 do rodzinnego Długiego, potem do Gaju ca 1886 roku a następnie dalej aż do Beldowa ca 1892 roku. Tam postanowili wyposażyć i wydać za mąż córki, starszą Michalinę w 1893 roku za Józefa Kochanowskiego z Beldowa oraz młodszą Mariannę w 1900 roku za Józefa Przygodzińskiego z Warszawy, zaś starszego syna Konstantego oraz najmłodszego Stanisława uposażyć, skłaniając do emigracji w kierunku Ameryki przy jednoczesnym zrzeczeniu się sukcesji na rzecz Mariana. W tym postępowaniu kierowała się obiegowym przekonaniem że Moskale nie powołują do armii jedynych żywicieli na gospodarstwie (reforma Milutina z 1874 roku). To przekonanie zawiodło a Marian, przyszły dziadek Jagódki, został wcielony do carskiej armii na długie 11 lat służby. Wrócił pp. w 1919 roku i zapoczątkował organizowanie formacji POW w Powiecie Kolskim. Dziadek aktywnie uczestniczył w budowie lokalnej społeczności w Długiem i okolicach, budował zręby samorządu lokalnego oraz czynnie tamże uczestniczył jako wójt oraz sołtys. Miałem wiele okazji gawędzić o jego doświadczeniach z armii carskiej. Otóż, szybko zorientowano się o talencie i umiejętnościach cieśli. Stopniowo latami nabył perfekcyjnych umiejętności, instruował oraz kierował zespołami cieśli podczas budowy armijnych makiet - całych miasteczek, remiz, dworców itp. Opowiadał że bardzo było mu przykro jak podczas ćwiczeń czy manewrów te z wysiłkiem wypracowane obiekty ulegały zburzeniu czy spaleniu. Ciesielstwo w sezonowym uformowanym zespole stało się zawodem i pasją dziadka Mariana. W owym czasie po I Wojnie Światowej w niepodległej ojczyźnie zawód cieśli oraz kierowanie zespołem budowlanym stały się wielce atrakcyjnym towarem, poszukiwanym i dobrze opłacanym. Wiosną dziadek Marian siadał w karczmie, przeprowadzał rozmowy najmując chętnych do pracy cieśli do budowy kolejnego dworku z modrzewia. Umowę na materiały i budowę miał dogadać przedniej jesieni. Ostatnią powojenną jak mawiał wielką budową była Wytwórnia Filmów Fabularnych w Łodzi przy ulicy Łąkowej. Majster Marian Skórzewski uczestniczył aktywnie w procesie decyzyjnym, odpowiedzialnym za zakres realizacyjny, był z tego niesłychanie dumny i doceniany. Dziadek Marian zmarł dwa lata po naszym ślubie 19.11.1969 roku.

Zdjęcie lotnicze 2022, terenów wsi Długie , na posesji nr 8 widoczne wgłębienie terenu na prawo od zabudowań - to dół po sadzawce wykopanej ok. 1955.

Zdjęcia nagrobka Andrzeja Skórzewskiego wykonane przez Krzysztofa Zawadzkiego na Cmentarzu Parafialnym WNMP w Izbicy zimą i wiosną 2035 roku.

P S : Należy zwrócić uwagę na częste zjawisko przypisywania rodonom szlacheckim niewłaściwych herbów, szczególnie nasilone w czasie [legitymizacji szlachectwa](#) przed zaborczymi [heroldiami](#), co zostało następnie utrwalone w wydawanych kolejno herbarzach. Identyczność nazwiska nie musi oznaczać przynależności do danego rodu herbowego. Przynależność taką mogą bezspornie ustalić wyłącznie badania [genealogiczne](#).

Występowanie na liście nazwiska nie musi oznaczać, że konkretna rodzina pieczętowała się herbem. Często te same nazwiska są własnością wielu rodzin reprezentujących wszystkie stany dawnej Rzeczypospolitej, tj. [chłopów](#), [mieszczan](#), [szlachtę](#).

Bibliografia : Herbarz polski, [Tadeusza Gajla](#), Dunin Borkowski [Almanach Błękitny](#)

Wyszukano w parafiach:

- kujawsko-pomorskie: Izbica Kujawska, Lubomin [5.7km], Modzerowo [7.5km], Elenna [8.8km], Boniewo [9.6km], Zgłowiączka [10.1km], Orle (pow. radziejowski) [11.0km], Świerczyn [11.7km], Lubraniec [13.9km], Kłobias [14.9km]
- wielkopolskie: Brdów [7.7km], Mąkoszyn [8.6km], Lubotyń [9.6km], Przedecz ewang. [13.2km], Przedecz [13.7km]

Jak indeksować, zgłoś poprawkę

Urodzenia Małżeństwa Zgony

Pokaż 50 pozycji Szukaj:

Rok	Akt	Imię	Nazwisko	Rodzice	Imię	Nazwisko	Rodzice	Parafia	Uwagi
1872	16	Wojciech	Skórzewski	Emilia Weronika	Kostełńska			Brdów	

Pozycje od 1 do 1 z 1 pasujących

Uwagi adnotacja o postanowieniu sądowym dot. nazwiska panny młodej - Kostełńska

Zdjęcie rekordu zapisu małżeństwa Andrzeja i Emili wykonane w 2023 rok

Powrót

Teren: Zakres lat: od do

Parafia:

Osoba:

oraz:

Opcje: ☐ Wyszukiwanie dokładne ☐ Wyszukaj jako para ☐ Nie wyszukuj w rodzicach ☒ Wyszukaj również w pobliskich parafiach (15km) ☐ Wyszukaj tylko indeksy z ostatnich 7 dni

Wyszukano w parafiach:

- kujawsko-pomorskie: Izbica Kujawska USC, Izbica Kujawska, Lubomin [5.7km], Modzerowo [7.5km], Blenna [8.8km], Boniewo [9.6km], Zgłowiączka [10.1km], Orle (pow. radziejowski) [11.0km], Świerczyn [11.7km], Lubraniec USC [13.9km], Lubraniec [13.9km], Kłobía [14.9km]

- wielkopolskie: Brdów [7.7km], Mąkoszyn (pow. koniński) [8.8km], Lubotyń [9.8km], Babiak (pow. kolski) [10.9km], Przedecz (ewang.) [13.2km], Przedecz [13.7km]

Jak indeksować

Pokaż pozycji Szukaj:

Rok	Akt	Imię	Nazwisko	Rodzice	Imię	Nazwisko	Rodzice	Parafia	Uwagi
1872	16	Andrzej	Skórzewski	Wojciech, Barbara Banach	Emilia Weronika	Koziełska	Piotr, Marianna Kubicka	Brdów	i p skan p

Pozycje od 1 do 1 z 1 pasujących

Poprzednia 1 Następna

Uwagi: skan 46 K: nazwisko sprostowane z Kościelska w 1953
Miejscowość: Gaj
Data ślubu: 06.10.1872 r.

Zdjęcie rekordu zapisu małżeństwa Andrzeja i Emili wykonane w 2026 rok

[1] Odbyłem w 2023 roku rozmowę z Archiwum Państwowym w Poznaniu, Oddział w Kole po wysłaniu zapytania w sprawie rozbieżności imienia męskiego w zapisie małżeństwa z 1872 roku. Ponieważ w skanie aktu pisanego cyrylicą udało mi się odcyfrować jako Andrzej zaś w rekordzie pobranym z genealodzy.pl jest Wojciech. Pani archiwistka wyjaśniła że Wojciech to imię ojca i na tym opierałem swoje dalsze badania czy hipotezy.